

Sygn. akt III KO 114/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie z zażalenia **J.P.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w G.

z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt PR 1 Ds (...)

o odmowie wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 października 2019 r.

wniosku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 9 października 2019 r.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 października 2019 r. Sąd Rejonowy w G. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania – na podstawie art. 37 k.p.k. – sprawy z zażalenia J.P. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt PR 1 Ds. (...) o odmowie wszczęcia śledztwa do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że sprawa dotyczy niedopełnienia obowiązków służbowych i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych – sędziów Sądu Rejonowego w G., a mianowicie „dwóch sędziów, którzy dotychczas orzekali, a także jednego sędziego, który aktualnie orzeka w tutejszym sądzie i dodatkowo pełni funkcję wiceprezesa”, w toku rozpoznania

spraw sądowych, w których skarżącą była stroną oraz „innych pracowników” tego Sądu, znanych zawodowo i prywatnie referentowi sprawy. Podniósł, że powyższe okoliczności mogą tworzyć przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie nie występują okoliczności uzasadniające przekazanie jej do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sąd występujący z wnioskiem nie wykazał bowiem, że nie jest w stanie prawidłowo – bez szkody dla dobra wymiaru sprawiedliwości – rozpoznać złożonego środka odwoławczego. Obawy co do braku bezstronności nie sposób upatrywać ani w charakterze zarzutów stawianym osobom, których dotyczyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., ani też w fakcie utrzymywania przez sędziego referenta z niektórymi z nich kontaktów służbowych. Gdyby jednak sędzia, któremu przydzielono sprawę, w dalszym ciągu uważał, że zachodzą w odbiorze zewnętrznym wątpliwości co do jego bezstronności, powinien złożyć wniosek o wyłączenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k., a jeśli za taki wniosek uznać jego oświadczenie z dnia 30 września 2019 r., obowiązkiem sądu właściwego będzie jego rozpoznanie (art. 42 § 3 k.p.k.). Nie można bowiem zaakceptować takiej praktyki, że od razu po złożeniu oświadczenia występuje się z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k. Najpierw należy bowiem, co oczywiste, rozpoznać wniosek o wyłączenie sędziego.

Powtórzyć ponadto należy, że przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy musi być wykładany restryktywnie. Przewidziana w nim zmiana właściwości miejscowej jest bowiem instytucją o charakterze nadzwyczajnym i nie podlega wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki jej stosowania, a więc pojęcia dobro wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania w myśl zasady *nemo iudex re sua*, a także wtedy, gdy zachodzą obawy o bezstronność sądu właściwego. Jak trafnie wskazuje się w orzecznictwie, tej ostatniej „nie można upatrywać każdorazowo w podniesieniu wobec sędziego prowadzącego inne postępowania przez stronę niezadowoloną z ich przebiegu lub treści kończącego orzeczenia –

zarzutu niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień i skierowania go do organów ścigania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., IV KO 22/18, LEX nr 2499831).

Mając powyższe na uwadze, uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości nie przemawia za skorzystaniem w rozważanej sprawie z instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

as